

עין יצחק

פינת ההלכה של ערב שבת
מאת מרן הראשון לציון
הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א
בעל ה'ילקוט יוסף'

פר' וירא תשע"ט | גליון מס' 107

כתיבה ועריכה: הרב יצחק קורלנסקי

'הדף היומי' או הלכות – מה עדיף?

נדרי מצוה במחשבה | אמירת 'בלי נדר' | חשב להתמיד בלימוד הדף היומי | חשיבות ומעלת לימוד הלכות

התרת נדרים על תעניות

וכיוצא בזה כתב מהר"ם מרוטנבורג בשו"ת מהר"ם בר ברוך (דפוס פראג, סימן צח) בשם רבינו יהודה הכהן, שהרגיל להתענות בערב ראש השנה, או שלא לאכול בשר בכל ימי בין המצרים (מ"ז בתמוז עד אחרי תשעה באב, ולא רק מר"ח אב), ורוצה לחזור בו ממנהגו, מטעמי בריאות, צריך שיעשה התרת נדרים, על ידי שלשה, וכמו שאמרו בגמרא (נדרים טו) שדברים המותרים ואחרים נהגו בהם איסור, אי אתה רשאי להתירם בפניהם, משום שנאמר 'לא יחל דברו'. והובאה תשובה זו להלכה בדברי הראשונים, וכן נפסק להלכה בשו"ע (יו"ד סי' ריד ס"א). וכיוצא בזה כתב החכמת אדם (כלל קעא סימן יא) שמי שנהג להתענות ביום פקודת השנה של אביו או אמו, (כפי שמובא מנהג זה בשלחן ערוך או"ח סימן תקסח, וברמ"א יו"ד סוף סימן תב), ורוצה לבטל מנהגו מסיבת חולי, (או שתענית זו גורמת לו ביטול תורה), צריך לעשות התרה, ורק אם התנה מראש שנהג כן בלי נדר, אינו צריך התרה. (ואם אינו מבטל מנהגו לגמרי מכאן ולהבא, בלאו הכי אין צריך התרה, כמו שכתב בדגול מרבבה (יו"ד סי' ריד) ועוד אחרונים).

חשב להתמיד בלימוד הדף היומי

ואם כן גם בנידון זה שנהג להשתתף באופן קבוע בלימוד הדף היומי, ולא התנה מראש שיהיה בלי נדר, לכאורה אינו רשאי להפסיק בלא התרת נדרים. וכל שכן לפי מה שכתב הרמ"א (יו"ד סי' רנח ס"ג) שאם חשב בלבו ליתן איזה דבר לצדקה, חייב לקיים מחשבתו, ואין צריך אמירה בפה, ויש אומרים שאם לא הוציא בפיו אינו כלום, וכתב שהעיקר כסברא הראשונה. ולפי זה יש לומר שכשם שבצדקה אמרין מחשבה כדיבור, שנאמר (דברי הימים ב, כט לא) 'וכל נדיב לב עולות', הוא הדין לכאן, שחשב להתמיד בלימוד הדף היומי, הוה ליה מחשבה כדיבור.

וכן מבואר עוד בשו"ע (ח"מ סי' ריב ס"ח), שכתב שהקונה קרקע על דעת שיעשנו הקדש, ולא הוציא מפיו כלום, יש אומרים שכיון שגמר בלבו לתת לצדקה או להקדש חייב ליתן. ויש מי שאומר, שאף על פי שכתוב 'וכל נדיב לב עולות', חולין מקדשים לא ילפינן,

שאלה: מי שהיה משתתף באופן קבוע מדי יום ביומו בשיעור בתלמוד במסגרת הדף היומי, וכעת ברצונו להשתתף בשיעור הלכות, בשלחן ערוך ואחרונים, הנמסר מפי תלמיד חכם מורה הוראה, במקום השיעור של הדף היומי, האם מנהגו הראשון נחשב עליו כנדר, ואינו רשאי לבטלו בלא התרת נדרים?

נדרי מצוה במחשבה

תשובה: בגמרא (נדרים ח ע"א): אמר רב גידל אמר רב, האומר אשכים ואשנה פרק זה, או אשנה מסכתא זו, נדר גדול נדר לאלקי ישראל. וכתבו הרשב"א והנימוקי יוסף, שאם לא קיימו, עבר על מה שנאמר בתורה (במדבר ל) 'לא יחל דברו'. והסביר הרא"ש, שבשעה שאומר כן, הרי הוא כנודר לתת צדקה שחייב לקיים נדרו, וכמו שאמרו בגמרא (ראש השנה ו ע"א), 'בפיך' (דברים כג, כד) - זו צדקה. וכן פסק מרן בשו"ע (יו"ד סי' רג ס"ו, וסי' ריג ס"ג), והוכיח הש"ך מהלשון הנ"ל, שאפילו אם לא הוציאו בלשון נדר, אלא דרך אמירה בעלמא, 'אשנה פרק זה', אף על פי כן יש עליו תורת נדר שחייב לקיימו, כיון שנדר לדבר מצוה, ועליו ללמוד הפרק ההוא או המסכת ההיא, כפי מה שקיבל עליו, ושכן פסקו הסמ"ג ורבינו ירוחם.

וכן בשו"ת מהרימ"ט (יו"ד סי' כח) כתב שמנהג העולם לידור בדברים של מצוה, ולפי שהם דברים של מצוה מתקיימים כדיבור ובאמירה בלבד, אף על פי שלא אמר לשון נדר כלל, וכמו שאמרו 'בפיך' - זו צדקה. ועל דרך זו מתקיימים כל נדרי צדקות והקדשות שבני אדם נודרים באמירה בלבד, ואף על גב שאין הכסף לפניהם, ומשום 'בפיך' זו צדקה. (ומכאן נהגו ישראל קדושים שאף בשאר ענינים שאינם של מצוה, אומרים לשון 'בלי נדר', אף שאינו מעכב כי לא חל הנדר עד שיאמר בפירוש שנודר, והוא מנהג טוב וחסידות וחומרא טובה, כי פעמים הוא דבר מצוה ובהם חל דברו אף אם לא אמר בפירוש בלי נדר). ולכאורה היה נראה לומר שבנידון שלנו אפילו אם לא התבטא בשפתיו שהוא קובע את עצמו ללמוד הדף היומי, כיון שנהג בזה זמן ממושך, לכאורה נחשב הדבר עליו כנדר, ואם רוצה לבטלו צריך התרה.

בתים שאין להם פנאי ללמוד יותר משלש וארבע שעות ביום, לא ילמדו בהם תלמוד לבד, אלא גם פוסקים.

אין בכוחנו לפסוק מן התלמוד

ולכן בודאי שבנידון שלנו יש להעדיף שיעור בלימוד ההלכות, עם מקורן וטעמן, שהם הלכה למעשה, על לימוד התלמוד, שאין למדים הלכה מפי תלמוד (בבא בתרא קל ע"ב). וכן כתב רבינו יהוסף הלוי אבן מיגאש - לפני כתשע מאות שנה - בתשובה (סימן קיד), שאף בדורו אין מי שיגיע בלימוד התלמוד להורות ממנו הלכה למעשה, ואותם שמדמים להורות הלכה מחזיק עיונם בתלמוד, ראוי למונעם מזה. וכל שכן בדורינו שאין לפסוק הלכות רק על פי לימוד הגמרא ודיוק בדברי התוספות.

עדיפות שיעור הלכה

והגאון רבי יהונתן אייבשיץ בספר יערות דבש כתב, כל מי שלא למד הלכות שבת על בוריין פעמיים ושלש לא יוכל להמלט מעון חילול שבת, הן מדאורייתא הן מדרבנן. והביאו הגאון מליסא בדרך החיים (דף קיד ע"ב), וסיים שעל זה ידו כל הדוים, שכמה מופלגים בתורה עוסקים בפלפול ובחריפות בתלמוד, ואילו בהלכות שבת אינם בקיאים כלל, ובאים לידי ספק חילול שבת. וכן כתב הגאון רבי חיים פלאג'י בספר כף החיים (סימן כט אות ג' וז'). ומה בצע בלימודו בש"ס ובראשונים אם אינו מסיק שמעתתא אליבא דהלכתא בדינים המצויים והמתחייבים על פי פסקי השלחן ערוך ורבותינו האחרונים אשר מפייהם אנו חיים.

וכן פסק המשנה ברורה (סימן קנה סק"ג) כדברי הש"ך הנ"ל, שבעלי בתים שיש להם רק ג' וד' שעות ביום, עליהם ללמוד גם פוסקים, ואינם יוצאים ידי חובת מצות תלמוד תורה על ידי לימוד גמרא בלבד, אלא בלימוד הלכה למעשה. ומה שאמרו בגמרא (הגיגה י) על הפסוק (זכריה ח) 'וליוצא ולבא אין שלום' - זה היוצא מש"ס בבלי לירושלמי, או להיפך, זהו בזמננו שהיו פוסקים הלכה גם מהתלמוד, לפי רוחב דעתם והבנתם, שלבם של ראשונים כפתחו של אולם, ואנו כמלא מחט סדקית (עירובין נג).

ולכן אם באותה שעה שלומד דף היומי, יש במקום אחר לימוד בהלכה מפי מורה הבקי בהוראה ומוסמך מגדולי הדור, יש להעדיף לימוד הלכה על לימוד דף היומי, שהוא בבחינת מעלין בקודש, כדי שיבין וישכיל לדעת דיני האסור והמותר להלכה ולמעשה, כדי שלא יכשל ח"ו באיסור חילול שבת או באיסור ברכה לבטלה וכיוצא בזה. וכבר שנינו (אבות ד' יג) 'שגגת תלמוד עולה זדון'. וירא שמים יוצא ידי שניהם, שאם אפשר לו לימוד גם דף היומי, וגם לימוד הלכה מפי חכם מורה הוראה. ועכ"פ אף אם מפסיק מלימוד הדף היומי וילמד בקביעות הלכה למעשה, אין צריך התרת נדרים.

ובזמן הזה כל הקדש יש לו דין חולין, שאין עתה הקדש לבדק הבית, ואינו אלא לצדקה, הילכך כל שלא הוציא בשפתיו אינו כלום. וכתב הרמ"א שיש להחמיר כסברא ראשונה.

ואם כי לכאורה משמע מדברי מרן שתופס כסברא אחרונה, שכל שלא הוציא בשפתיו אינו כלום, כדקיימא לן בעלמא, 'יש אומרים' 'יש אומרים' - הלכה כ'יש אומרים' בתרא, אך כיון שכתב סברא ראשונה בשם 'יש אומרים', והשניה בשם 'יש מי שאומר', בלשון יחיד, אחרי רבים להטות, וכמו שכתב השדי חמד בכללי הפוסקים (סימן יג אות כ' והלאה), וחייב ליתן כפי שגמר בליבו, אף שלא הוציא בשפתיו.

ובפתחי תשובה ובגליון מהרש"א (יו"ד שם) הביאו משו"ת אש דת (סימן ז) שכתב דהני מילי באופן שאמר בפה לתת, ובלבו חשב סכום מסויים, דהוי כנשבע על פת סתם וחשב בלבו על פת שעורים, אבל כשלא הוציא מפיו כלום, אף שהיה במחשבתו לתת לצדקה אין שום חיוב עליו, אבל מדברי מרן לא משמע כן.

ובנידון שלנו אף שהרי אינו מפסיק לגמרי מלימוד תורה, אלא לומד שיעור בהלכה, ואין אדם לומד אלא במקום שלבו חפץ (עבודה זרה ט), מכל מקום הרי האומר 'אשנה פרק זה' או 'מסכת זו', אינו רשאי ללמוד פרק אחר או מסכת אחרת, במקום הפרק והמסכת שנדר, וכדמוכח בגמרא שם, וכן כתב בספר קרן אורה (נדרים שם). ואם כן הוא הדין לכאן שנהג להשתתף באופן קבוע בלימוד הדף היומי, לא יחלפינו ולא ימיר אותו בלימוד הלכות.

חשיבות ומעלת לימוד הלכות

אלא שבגמרא (קידושין ל ע"ב) אמרו: 'ושננתם לבניך' - לעולם ישלש אדם שנותיו, שליש במקרא, שליש במשנה ושלש בתלמוד. וכן פסק הרמב"ם (פ"א מהלכות תלמוד תורה הי"א) שחייב אדם לשלש זמן לימודו, כיצד? אם היה בעל אומנות או מסחר ועוסק במלאכה לפרנסתו שלש שעות ביום, ובתורה תשע שעות (כך היה בזמננו...), קורא בשלש מהן בתורה שבכתב, ובשלש ילמד בתורה שבעל פה, ובשלש יבין וישכיל אחרית דבר מראשיתו ללמוד דבר מתוך דבר, עד שידע היאך דיני המצות, והיאך יוציא דין האסור והמותר, וכן פסק השו"ע (יו"ד סי' רמו ס"ד).

וכתבו הפרישה והש"ך שם שיש בעלי בתים שנוהגים ללמוד בכל יום תלמוד עם פירוש רש"י ותוספות, ואינם לומדים בספרי הפוסקים, אבל העיקר הוא ללמוד בספרי הפוסקים, ואינם יוצאים ידי חובת תלמוד תורה בלימוד גמרא רש"י ותוספות. וזה ששנינו 'כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא' (מגילה כה ע"ב), היינו הלכות פסוקות. ורק תלמיד חכם שלומד תשע שעות ביום (סדר א', סדר ב', סדר ג' ובלילה), ילמוד תלמוד עם פירוש רש"י ותוספות, הואיל ויש לו פנאי גדול ללימוד תורה, אבל בעלי

פינת ההלכה של מרן הראשון לציון שליט"א משודרת בכל יום שישי בשעה 15:45 - 'כאן-מורשת'
ניתן להאזין גם בקו 'בית יצחק': 0772-660-880 בשידור חי וחוזר
לקבלת הגליון במייל: yk3121405@gmail.com | כל הזכויות שמורות
להנצחות התקשרו: 05271-45-685 | קבלה מוכרת לצרכי מס לפי סעיף 46
ניתן לתרום גם בעמדות 'קהילות': 073-2757000 (מספרינו: 4497)

'ואחריתך ישגה מאד'

תוכן משא-הקודש של מרן הראשון לציון הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א
במעמד הנחת אבן הפינה לשיבה הגדולה 'חזון עובדיה', אור לג' חשון תשע"ט

כתיבה: הרב יצחק קורלנסקי

שלנו. אני יושב בכלל עם האברכים, למדנו אז הלכות כתובות, הלכות גיטין. זה תענוג! מה אני צריך לעסוק עם ישיבה? אבל הרב אמר: "אתה חייב", ודיבר אתי הרבה, בצורה תקיפה ביותר, שצריך להעמיד תלמידים שילמדו בדרך הנכונה.

כשחזרנו הביתה, שמעה האמא, הרבנית ע"ה, שהדבר קשה לי, וקראה לי למטבח ואמרה: "תשמע, אבא חסך כסף מאז נהיה חבר בית הדין הגדול, רב הראשי לתל-אביב, רב הראשי לישראל, חסך לי כסף. יש לי סכום גדול, כל הכסף הזה אני נותנת לך לשיבה, ותבין כמה זה חשוב לאבא הישיבה שאתה מקים. זה כואב לו מאד המצב. הוא רוצה שתפתח ישיבה". אמרתי, "אם כך? בסדר!".

'זהיה ראשיתך מצער'...

ואז נפתחה הישיבה, ברוך ה'. ובתחילה סבלנו. תקפו אותנו באיזה עיתונים (לא אנקוב בשמות), כתבו שפוחים ישיבה ללמוד שם כל היום רק הלכה. זהו! כל היום 'משנה ברורה' ו'ילקוט יוסף'. כתבו כל מיני התקפות, בכל הדרכים. הכל דברי שקר. הלכו לגדולי הדור בבני ברק ואמרו להם כל מיני שקרים. טילפנתי לרב בעדני, בשעה 12 בלילה, "תלך בבקשה לרב שך, ותשאל מה רוצים מאיתנו?! אנחנו מקימים ישיבה על טהרת הקודש!". הרב בעדני, עם כל הכבוד, הלך לרב שך. שאל אותו הרב שך:

"אתה מכיר אותו?" – "כן. אני מכיר אותו." – "אם אתה מכיר אותו, אני רגוע. בסדר גמור." "העולם הבא שלי!"

ברוך ה' הישיבה קמה. תדעו שמרן מסר את נפשו בשביל הישיבה. הוא (!) החזיק את הישיבה. כל הכסף, כל הוצאות הישיבה, הכל הוא החזיק במשך שנים. הוא בעצמו החזיק את הישיבה כי הוא אהב את הישיבה. הוא היה מגיע כל שבוע לשיבה.

האמא, הרבנית ע"ה, היתה מגיעה יחד עימו. הוא מסר שיעור, והיא היתה יושבת בפתח הישיבה ואמרה כי "זה העולם הבא שלי, זה העולם הבא שלי". למרן היתה אהבה מיוחדת לבחורים, הוא הכיר את הבחורים. בשנים הראשונות, מרן בעצמו היה מסדר קידושין לכל אחד ואחד מתלמידי הישיבה, זה היה פרס גדול לבחור שמרן מגיע לסדר לו קידושין.

עומק העיון שביביע אומר'

במהלך השבוע, כשהייתי בכמה מקומות שערכו עצרת זכרון למרן זצ"ל, סיפרתי סיפור. אולי כבר שמעו את זה, אבל זה סיפור שצריך להפנים אותו. לפני שישים שנה, מרן זצ"ל פגש את הגאון מטשיבין זצ"ל, שהיה אחד מגדולי הדור, ומרן היה בקשר טוב עימו, היה מתייעץ עימו בעניני הלכה. ואז שאל אותו הרב מטשיבין: "תגידי, מה עשית לרב מבריסק? שיגעת אותו. מה עשית?!" אמר לו הרב: "כלום לא עשיתי. בסך הכל פגשתי אותו כשהלך ברחוב דוד ילין, והבאתי לו שו"ת 'ביע אומר' חלק א' שיצא אז לאור. הוא שאל אותי מי אני, ואמרתי: אברך מ'פורת יוסף'. זה הכל". אמר לו הרב מטשיבין שהרב מבריסק לקח את הספר לביתו וסיפר לו כי "לא יכולתי לישן כל הלילה", הוא ישב ועשה 'משמר', "לא האמנתי שיש בספרדים תלמיד-חכם שיודע לפלפל בצורה כזו." יש בספרדים הרבה בקיאים. אבל לפלפל, מי שיראה ב'ביע אומר', בעיקר בחלקים הראשונים, יראה איזה דיוקים, איזה עומק הפלפול.

כבוד הרבנים הגאונים, היושבים ראשונה במלכות, בראשם מחותני ידידי הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א, הרב הראשי וראש בתי הדין של באר שבע וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל. כבוד ראש הישיבה הגאון רבי אבנר עפגין שליט"א מחבר ספרים יקרים, ויודע לחבר את הפשט והקבלה יחדיו. כבוד ... כל הרבנים שנמצאים כאן, תלמידים יקרים וחביבים.

'לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא'

בגמרא (ברכות ח ע"א): "מאי דכתיב (תהלים פז, ב) 'אוהב ה' שערי ציון מכל משכנות יעקב'? – אוהב ה' שערים המצויינים בהלכה, יותר מבתי כנסיות ובתי מדרשות". המהרש"א שואל: אני יכול להבין מה שכתוב שהקב"ה אוהב שערים המצויינים בהלכה יותר מבתי כנסיות. תלכו ל'איצקוביץ', 'מוסיוף', 'זכרון משה', מנין אחרי מנין. הקב"ה אוהב תורה יותר. אבל מה זה שכתוב "יותר מבתי מדרשות"? הרי מה עושים בבתי מדרשות? לומדים תורה! מה הפירוש בדברי הגמרא הזאת?

מפרש המהרש"א: יש בתי מדרש ויש בתי מדרש! יש בתי מדרש שלומדים שם, מפלפלים, מקשים, מתרצים, לומדים תוספות, שב

שמעתתא, 'ר' חיים', הגרנ"ט, כל מה שאפשר. אבל כשגומרים את הסוגיא, לא ניגשים לברר מהי ההלכה. מה פסק הרי"ף? מה פסק הרמב"ם? מה כתב השו"ע ונושאי כליו? מה כתבו בספרי השו"ת? לא מענין אותם! גמרו את כל ה'לומדות', מיד עוברים לסוגיא הבאה, וכן על זה הדרך. יכולים ללמוד שנים על גבי שנים, להתמיד וללמוד, אבל לא לומדים אליבא דהילכתא.

לעסוק בתורה זה מצויין. על זה העולם עומד, אין ספק שיש לזה ערך גדול, אבל 'אוהב ה' שערי ציון' – שערים המצויינים בהלכה, אלו שלומדים סוגיות אליבא דהילכתא. זה הכי חשוב. זה טוב יותר. הכל זה טוב, תורה תמיד זה טוב, אבל כשלומדים אליבא דהילכתא, זה הדבר הטוב ביותר. 'שערים המצויינים בהלכה'. כל סוגיא וסוגיא שלומדים, אחר כך מבררים מה נפסקה ההלכה בסוגיא זו.

הרצון של מרן בהקמת הישיבה

מורי ורבותי, הישיבה היתה בתחילה במסגרת של כולל אברכים. זה נפתח בשנת תשל"ג, כשמרן נבחר לרב הראשי לישראל, אז פתח את ה'בית מדרש לדיינים', שישבו שם אברכים וכן בחורים גדולים. אחרי שנים, בשנת תשנ"ב, מרן התקשר אלי וקרא לי: "אני רוצה להזמין אותך שתבוא לשבת", והלכתי אליו. בליל שבת אחרי הסעודה, אמר לי הרב "בא נצא מעט". יצאנו ליד בית הנשיא בשכונת רחביה, הרב הלך אתי לבד ופנה אלי ואמר: "תשמע, באו אלי משלחת של בחורים, מכל מיני ישיבות, ואמרו: 'כבוד הרב, אנחנו סובלים בישיבה שלנו. לא מניחים לנו לעיין בספרים של הרב, מדברים על הרב לא בצורה נאותה. אנחנו לא יכולים. תפתח לנו ישיבה. עד מתי נסבול ככה?!'".

המשיך הרב ואמר לי: "תשמע, אני רוצה שאתה תפתח ישיבה. יש לך כולל אברכים, חשוב מאד, אבל תפתח ישיבה לבחורים. אני יודע שאתה תוכל למשוך אותם ולהצליח איתם". אמרתי לו כי אני עסוק מאד בכתיבת הספרים 'ילקוט יוסף', זה עיקר החיים שלנו. זה העיקר

בבחרותי למדתי עם עם הג"ר בנימין לוי, אב"ד בירושלים. היינו לומדים כל שבת בשו"ת 'ביע אומר', ועל כל שורה ושורה, כל קטע וקטע, היה אומר לי: 'אתה רואה? כאן הרב התכוין לקושיא פלונית. כאן התכוין לראיה פלונית'. עומק העיון, השכל הישר. כשלמדנו פעם בישיבה מסכת כתובות דף ט', סוגיית 'ספק ספיקא', הבאתי לכל הבחורים צילום תשובה שלימה על זה בשו"ת 'ביע אומר' חלק ח', ולמדו את כל התשובה, והתפעלו לא רק מהבקיאות. בסדר, יש בקיאות עצומה, זה מראה על ההתמדה. אלא מהעיון, מהשכל הישר.

לימוד בהבנה יסודית

כשהישיבה קמה, היה דבר שאנשים טעו. חשבו שאנחנו מתחילים ללמוד הלכה, ובחור בן שבע עשרה ילמד בית יוסף. רבותי, זו טעות! אוי ואבוי! הלימוד שלומדים בישיבה אצלינו - מה שלמדו כשאני הייתי, וגם עכשיו שאני עוקב אחרי הישיבה - לומדים כמו בכל הישיבות. לומדים פני הושע, רבי עקיבא אייגר, שב שמעעטא. אבל ישנה תוספת. יש משהו שמוסיפים על שאר הישיבות. אם בישיבות לומדים 'הגרי"ז' ו'רבי חיים' ובוזה נגמרה הסוגיא, - לא! אצלינו ממשיכים הלאה. התורה לא נגמרה בזה. יש עוד, גדולי עולם. יש עוד מפרשים חשובים מאד. מרן סיפר לי שבצעירותו, בגיל שמונה עשרה, הוא ידע בעל-פה את כל הספר שב שמעעטא. הספר הזה מלא פלפולים. חשבו שפותחים ישיבת 'חזון עובדיה', ילמדו ככה... זה לא נכון!

השיעורים שהיו לנו בישיבה, שלנו וכל צוות הרבנים, מה זה היה? קודם כל בחור צריך לדעת ללמוד צורתא דשמעתתא. ללמוד תוספות טוב, ללמוד מהרש"א נכון, ללמוד רבי עקיבא אייגר, פני יהושע. הרמב"ם, שער המלך, מחנה אפרים, וכל המפרשים. למדו תמיד אליבא דהילכתא. למדנו פעם פרק 'חזקת הבתים' בסוגיית "ההיא ארבא שהווי מינצי עלה בי תרי, וכו'", זה אומר של אבותי וזה אומר של אבותי", יש שם איזו קושיא ושני תירוצים, ומובאים בבית יוסף. הראנו לבחורים את הבית יוסף והסברנו להם את

הקושיא והתירוצים. אחר כך הראנו להם ספר שיעורי רבי שמואל רוזובסקי, שם הקושיא ושני התירוצים מובאים בלשון חקירה, כדרך הישיבות, אבל זה נבנה מתוך דברי הבית יוסף. וכך למדנו בישיבה. למדנו בעיון, למדנו ביושר. לא סתם כל דבר מה כתוב בשולחן ערוך... אלא לומדים הכל מהיסודות, לאט לאט, הכל בהבנה.

עונג שבת

בליל שבת, מאז שנפתחה הישיבה, הקפדנו שהבחורים הגדולים ילמדו בספרים של מרן, 'ביע אומר'. בשבוע שעבר הכריזו - מי שהכריז - 'שבת יביע אומר'. אני לא הסכמתי עם זה. מה זה 'שבת יביע אומר'?! שבת - יביע אומר! אמר לי פעם הגאון רבי בן-ציון מוצפי שליט"א, "העונג שבת שלי - ללמוד 'ביע אומר'. לשבת וללמוד עם חברותא 'ביע אומר' על הסדר". זה תענוג. אחד מהבוגרים שלנו, היום הוא כבר רב קהילה מפורסם, סיים את כל 'ביע אומר' אורח חיים, עד נישואיו. אמנם הבחורים הצעירים שקשה עליהם הדבר, אם ילמדו 'ביע אומר' לא יבינו, הייתי ממליץ להם ללמוד שו"ת 'יחווה דעת'. וישבו ולמדו את כל ה'יחווה דעת'.

בכל ליל שבת, יושבים הבחורים עד שעה מאוחרת, אחת-שתיים, וגם אני בעצמי הייתי יושב עם הבחורים ולומדים בספרים של מרן. מקשים, מפלפלים, לא סתם רק את המסקנא. מה, אנחנו בעלי-

יעקב כהן

בתים?! 'למה מרן פסק כך?', 'מה אומר מרן על הראיה הזו?'. 'דע מה שתשיב!'. אם יבוא מישהו ויקשה באיזו חוברת על מרן, תדע מה לענות, מה לתרץ. יש כאלה שמחפשים קושיות, מחפשים להתגדל, היינו עונים להם שזו לא קושיא. ברוך ה' רואים כי התורה של מרן - תורת אמת בפיו.

באחד המקומות השבוע אמר עלינו מאן דהו, ש'מכל הבנים, אני נאמן לפסקים של מרן'. בסדר גמור... כשקמתי לדבר, אמרתי: רבותי, לא בגלל שזה האבא לכן אני נאמן לפסקיו, אלא בגלל שאני נוכחתי לראות, במשך עשרות בשנים שלמדנו 'ביע אומר', שתורת אמת בפיו. התורה שלו היא תורת אמת. אין מה לעשות!...! לכן בכל דבר הולכים אחריו. ואני רואה את אלו שחולקים על מרן, מביאים קושיא מכאן ומשם. לא קושיא ולא שום דבר! עם קצת התבוננות, רואים שהכל מתורץ ומיושב. בבתי הדין הרבניים אומרים לי הדיינים שבהרבה פסקים אינם יכולים לזוז בלי הספרים של מרן - 'ביע אומר'. הוא עולה על שולחן מלכים, 'מאן מלכי - רבנן' כפשוטו. ולזה מחנכים אצלינו בישיבה.

שגרירים נאמנים

מאז שנפתחה הישיבה, ברוך ה', יש לנו הרבה בוגרים. רבני ערים, דיינים, ויש לנו גם רבנים בחו"ל. יש לנו כמה שגרירים בניו-יורק, בארגנטינה, בברזיל, בכל מקום ומקום, ברוך ה', בוגרים של ישיבת 'חזון עובדיה'. הם באים לשם וכולם נאמנים לפסקים של מרן ומגינים עליהם. ואם יש קושיא, הם הולכים ומעיינים טוב, מה ליישב ומה לתרץ. לפעמים מתקשרים אלי, שולחים לי מכתבים מחו"ל, 'הקשו כאן על הרב. מה נענה?' ואני אומר להם מה לענות. הולכים כולם בדרך של מרן ומפיצים את תורתו.

למרן היו עוד כמה מוסדות, אבל חושבני ש'עלית על כולנה' - ישיבת 'חזון עובדיה', הן בכמות והן באיכות. הבוגרים של הישיבה הוכיחו שהם נאמנים לפסקים של מרן בעומק העיון, לא סתם בשטחיות כמו בעה"ב. זה ישיבת חזון עובדיה!

בונים בחורים!

שאלו כאן מקודם למה לא הקמנו בנין? ומה שתירצו כאן הוא נכון: "אנחנו בנינו בחורים, לא בנינו בנינים!". כל הראש שלנו היה הבחורים! ישנם כל מיני רבנים שבנו ובנו. אנחנו שמנו לב יותר על התורה, יותר על הספרים, ויותר על הבחורים שיהיו תלמידי חכמים. עכשיו הגיע הזמן, סוף סוף, שבאמת הקימו כאן מקום לישיבה בשכונה הזאת, שהיא שכונה של תורה, יש בה הרבה ישיבות. וברוך ה' שנראה פה ישיבה, אדרבה. עכשיו זה ההתחלה, שנוכל לברך על המוגמר.

אני מברך את כל התורמים של הישיבה, של הבנין, של ה'מטרים', וכל אלו שמחזיקים את הישיבה, שיבורכו מפי עליון, שזכות התורה תגן עליהם אלף המגן. ושידעו התורמים: לא בונים כאן ישיבה. ישנן הרבה ישיבות, בן פורת יוסף. אלא בונים כאן ישיבה ייחודית, ישיבה שממנה תצא תורה לישראל, ישיבת שממנה יוצאת הוראה לעם ישראל. אשריהם ואשרי חלקם. זו זכות לאלו שזוכים להחזיק מקום של תורה, לפתח מקום של תורה. שלכולם יהיה בריאות איתנה. אני גם מודה לרבנים שטרחו וכאו לכבד אותנו. שיבורכו מפי עליון, שיזכו גם הם להגדיל תורה ולהאדירה, ונוכח כולנו לגאולה השלימה במהרה בימינו אמן ואמן.

